

ادب صرفی غزل گوئی تان نو

اعجاز احمد اعجاز

کیه دی زبان تان ابتدائی حالتہ کی اوشوئے پتوغو تے بولی رینو بؤے۔ وا ہیس ہے مرحلار پھار شوختی زبانو دانشواران شعراء وا ادیبان تان خیالاتان، احساساتان وا تان لُوؤٰ تحریره کی الانی وا ہیتان تخلیقات و تصنیفات تحریره کی اوشنونی تھے ہے زبانوتے زبان و ادب رینو بؤے۔ بیه حسابه لوڑین کی ہوئے اسپه زبان کھوار دی ای ادبی زبان شیر۔ زبان و ادب حوالا لُوؤٰ دیکار پروشی ادببو بوش کوریک ضروری شیر۔ ادببو حوالا مختلف زبانو ادباء وا ناقدين ادببو مختلف تعريف کوري اسونی۔ ادب حقیقتاً ای ریکارڈ ہتے تمام تجربات وا احساساتان کی ہتیان سوم ای انسان تان زندگیہ دوچھار بويان۔ ادب ہتے جذباتان ترجمانیوتے ریر کی ہتیت دنیوتے ترقیو رابو پاشئینی۔ ارسٹو ران کی، "فن فطرتو تقلیدو کوروئے۔" ادببو ہمی تعریفانتے کی لوڑین ہوئے تھے ادب ہتے اشناری بیرائے کی ای معاشرو خاص طبقہ یعنی ادباء وا شعراء تان معاشرو جم اوچے شوم اشناریان محسوس کوري ہتیان تان خیال اوچے سوچو مطابقہ تانتے وا تان معاشرو فائدوتے لُوؤٰ فطرتو سوم ہم آہنگ کوري شئیلی الفاظہ تان لُوؤٰ دیکوتے ادب راک بیرائے۔

ادبوجو لوٹ قسم شینی نثر اوچے نظم۔ او تان ہیه مظمونه نظمو بارہ پُھک نیویشیکو کوششو کومان۔ شبی نعمانی نظمو تعريفو کوری ہموش ران کی، "کلام موزونوتے نظم ریر۔" شاعریو تعريفو کوری کولرج ریران کی، "شاعری تمام روح و انسانیتو تحریکو باعث ہوئے۔" فن شاعری یا نظم کھیوتے کی رینو بويان ہسمو دی بو زیاد قسم شینی۔ البته نظمو ہے قسمان موزی ای قسم غزل دی شیر۔ غزلوتے شاعریو ملکہ رینو بويان۔ بیغین دیتی کیه دی ڇاغو روئے غزلوتے اہمیت دیتی اسونی وا اہمیت دونیان۔ کھوار ادبہ دی لوڑین کی ہوئے غزلوتے بو اہمیت دیونو بويان۔ غزلوتے اہمیت دیک کیه نوڑان لُوا کیه عیب نوبلكه صرف غزلوتے تان ادب ریک مه خیاله ظلم شیر۔ بیه لُوحقیقت کی غزل ادبوای حصہ مگم پورہ ادب نو۔ اسپه چھترار بطہنہ موجودہ دورہ تمام شعراء کرام غزو ویشکی توجہ دیتی اسونی وا نظمو باقی کیه صنف کی شینی ہیتان بالکل غیچہ دوش کوري اسونی۔

بیه نسبته خور ڙاغا لوڑین کی ہوئے غزلو سوم جوسته نظمو خور دی کندوری قسم کی شینی ہتیره دی بو زیاد اشمارہ شعراء کرام نیویشینینان۔ ہیه لوار انکار کوریک ممکن نو کی اسپه پروشو شعراء وا ادباء غزلو سوم جوسته نظمو خور کیه قسم کی شینی ہتیره دی نیویشی اسونی وا ہے صاحبان نسلوتے راه پاشئیتاني مگم بدقسماں اسپه موجودہ دورو شعراء کرام صرف غلان تان ادب جوشیکه

دیتی اسونی- ہیت غزلار غیر خور کیه صنف کی شینی ہتیاتنے کیه خاص اہمیت نو دونیان- غزلوتے اہمیت دیکو اگرچہ بو جه شینی ہیتان موثی بیه لُو دی شیرکی غزلوتے بر دوره وا ہر ڑاغا اہمیت دیتی اسونی- چونکه غزل ای ہروش صنف کی ہورو ہر ای شعره تنہا موضع بیان بونیان- بیغین دیتی غزل ای نوغ نیویشاکوئے اسقان سارئین- چونکه بر ایوالی شعر ریکو نو بوئے بلکہ ای مخصوص کی ہتیاتنے شاعر رینو بیان ہتیت شعر نیویشنی- ہمی مخصوص روئے انتہائی حساس وا عقل اوچے فهم والا بونی- بیغین دیتی ہیت ہر ای اشناریو تان مخصوص غیچھین لوڑی تان خیالو مطابقہ ہتوغو شئیلی الفاظہ بیان کوری تان پیغامو کوس کارہ تارئینی- بیه دی ای مشہور لُو کی شاعر معاشرو ڈاکٹر بوئے- شاعروتے ڈاکٹریکو مطلب ہیه کی بیس تان معاشراجم اوچے شومو موثی فرق کوروئے وا کیه اشناری کی ہوروتے شوم سارئیتائے ہتے اشناریان ساری معاشرو انگاہ کوروئے- ای معاشرنا کیه طبقو کی استحصال باو اوشوئے بیس ہتے مظلوم رویان دردو ہوش کوری ہتیتان لُوان تان زبانہ شئیلی الفاظہ سورہ نیزیر- کیچہ کی اردو شاعریہ مولانا الطاف حسین حالی اوچے علامہ محمد اقبالو مثال اسپہ سوم شینی کی ہتیت تان شاعریو زریعا تان قوموتے تبلیغ کوراؤ اوشونی- خور دی بو پشن شراء شوخخی اسونی کی ہتیت تان شاعریہ ای مظلوم وا غریب طبقو نمائندگیو کوری اسونی-

چونکه ای شاعر احساس وا عقل و فهم والا انسان بوئے بیغین دیتی بیس تان ذاتار علاوه قومو فائدوتے دی دُونی پشن لُوان تان شاعریہ انگوئے کی ہتیت معاشرنا بال باک خور رویان ہردیو الفاظہ بونی- شاعریو مطلب ہیه نو کی ای شاعر صرف گل اوچے بلبلو قسان کوری تان ذاتی انوتے تسکین تارئیر بلکہ بیس تان قومو خور رویان ترجمانیو کوروئے- ہنون زمانا مسله بیه بیتی شیر کی ای شاعر پشن شاعریو کوریکو کوششو کورویان کی ہتوغو معاشرو روئے خور دونینیان وا بیس خور زائلہ شاعری کورویان- بیه لُوار انکار کورین نو بوئے ای شاعر تان معاشرو تمام حالاری خبار بوئے مگم بیس خبار بیتی دی صرف تان ذاتو سوچ کوری ہتے لُوان کی پرائے کی ہتیت صرف خیالی تھے ہورو مطلب ہیه کی، کی بیس ای اورارو گولئے ژوئی پوریک مشکیران- قابل توجہ لُو بیه کی بے دوائیان سورہ مسائل حل نو بونی بلکہ وختی طورہ بے مریضوتے پُھک سکون بوئے بیغین دیتی کوشش کوری بے مریضوتے دوائی کوریلیک-

موجودہ دورہ پشن حالات پیدا بیتی شینی کی اسپہ تانتے وال کی نوبوتام اسپہ ثقافت وا ادب اوچے اقدار ختم بونی- اگر شاعریو خاص مقصد صرف تفریح کی اوشوئے مبالغہ کورمہ گوئے- مگم ہتے شاعری کی بسے ای طاقت جوشونو بیان بسے حقیقتو اوچے اصلیتار خالی اوشوئے بسے بیکار- وختو تقاضان ساری بے خبر بیتی صرف تان ناموا چتو کی کوسیتام خدائے موکوار اسپہ انجام دی ہتے ناکام بیورویان چقه بوئے-